

feſta ruſticorum. Lexic. Græc. Dicata Pani, ſeu Fauno, qui Græcè Agroteron Theos: id eſt, Deus ruſticorum. Hygin. fabul. 274. Auſon. Edyl. 3. v. 174. Simonid. lib. 4. Antholog. cap. 12. Epigram. 84. Herodot. lib. 2. num. 14. Cicer. 3. de Natur. Deor. & Roſin. lib. 3. cap. 2. ibique Dempſter. Agebantur choreis & fiſtulis per ignemque ſaltabant agreſtes. In hoc feſto erat aliud inſtitutione Bacchi, quo ſimul & hic fugiebat ſcæminas inquirentes, quaſi in Orgijs; & ſcæminæ fugiebant Bacchi ſacerdotem digladiantem, quaſi die illo interficere impunè quibat quamlibet obviam beneferiatam. Origo huiusce feſti à quibuſdam Bæotis ſcæminis, quæ flagrantes carnum humanarum cupidine, liberos teneros in ſortem quaſi porcellos dederunt, quarum ob nefas è templo Bacchi in Agronijs expulſæ. Caſtellan. d. Refert etiam

Fuga Bacchi à ſcæminis, & earum fuga à ſacerdote Bacchi.

Plutarch. Græcar. qq. 37. Apud Bæotos natus Minyi, Leucippen, Arſinoen & Alcathoen mente commotas, flagraſſe dicunt carnum humanarum cupiditate, ac liberos ſuos in ſortem dediſſe. Cum eveniſſet Leucippes ſors, ſorum viros vocavit, qui ſcientes flagitium, lugubri veſte ex merore & luctu uſi ſunt. Et uxores fugientes bacillis interemerunt. Ad hanc uſque memoriam alternis annis ſit in feſto, quod Agronia dicitur, earum fuga & inſectatio à Liberi-Patris ſacerdote, qui enſem tener; ac juſt eſt occupatam interficere; interſecitque noſtra ætate ſacerdos Zoilus: quæ quidem res parum feliciter ei ceſſit. Ex levi ulcuſculo in ægritudinem incidit, marceſcensque perdiu, tandem expiravit. Cives publicis judicijs injuriæ & penis aſſicti, ſacerdotum tranſtulerunt; atque ex omnibus deſignant optimum. Hæc fuga mulierum. Idem Bacchi fugam deſcribit, in ſympoſ. lib. 8. quaſt. 1. Nugari (inquit) nihil eſt, quàm ſermonem uſurpare vanum & futilem. Loquacitatis incondita eſt, quando in vinum incidit. Non inſcitè igitur apud nos in feſtis Agronijs mulieres Bacchum ut fugitivum requirunt. Inde deſiſtunt, dicuntque eum ad Muſas reſuſciſſe atque delireſcere apud illas. Optima & ad mores mythologia.

Sacra Proteo.

20 Poſt feſtum Herculis Canopici in Ægypto ſacra celebrabantur Protei, ut pridie vidimus, n. 31. Græci dicunt Proteum, Ægyptij Ceren, de quo Herodot. 2. n. 32. Cujus apud Memphim (ait) viſitur ſanum, decorum ſanè ac valdè adornatum ad adem Vulcani poſitum; circumquaque Phœnicibus Tyrijs habitantibus, qui locus Caſtra Tyrorum appellatur. In hoc ſano eſt ades Veneris Hoſpitæ, quæ Helena; apud illum diverſata. Vide pridie & 9.

Februar. 30. licèt ejuſmodi hoſpitiuſque ſignetur in Protei antecellore, Thule, ſeu Thure à Kircher. Tom. 1. Oedip. Syntagm. 1. cap. 10. Dynaſt. 19. de quo die 24. n. 25. Hunc Regem in varias figuras ſe mutare ſignatur Ifagog. Jun. n. 6. Ovid. 1. Faſtor. v. 373. Propert. 4. Eleg. 2. & Pier. Valer. 41. cap. 19. Cauſa indicatur à Diodor. Sicul. Ægyptijs enim Principibus (inquit, 1. Biblioth. n. 39.) leonum, taurorum & draconum facies, ut regie poteſtatis inſignia; & nunc arbores, nunc ignem, quandoque etiam ſuffimentorum non pauca fragrantium, in vertice geſtare, moſ erat: ſimul ut his decorè ſe exornarent; ſimul ut ſuporem alijs & ſuperſtitionem iniicerent. Hæc origo ad metamorphoſim

Cur diſtinaſſe ſignat

DIES V. MARTIJ.

I Gradus 15. Piſcium, in quo caſus Mercurij: Clavius. Sub illo nati, per terrarum deſerta vagabuntur, vel per incognita maria; juxta ſententiam Firmici. Cancer oritur. Vindemiator emergit. Plin. De Cancro, fuſè Ifagog. Jun. à n. 1. & Jul. n. 23. Ad Hygin. de Signis celeftib. n. 22. & Germanic. Caſar in Arati Phœnom. n. 9. De Vindemiatore, agendum, Ifag. Auguſt. n. 12. Ovid. v. 395.

III. N.

Cum croceis rorare genis Tritonia conjux Cæperit, & quinta tempora lucis agens Sive eſt Arctophylax, ſive eſt piger ille Bootes, Mergetur, viſus effugietve tuos. At non effugiet Vindemiator, &c. Multa hic Anton. Conſtant. & Paul. Marſus. Arcturus interdum emergit. Ptolom. Humerus Equi Pegæſi veſperè occidit. Junctin. K. A. Vir evaginato cultro. Sphær. Arab.

Ovidæ

2 Forſitan in hunc uſque diem reditus Exploratorum ex Jericho. Serar. in Joſue, 6. quaſt. 31. plures aſtruit cauſas, 1. p. cap. 2. quaſt. 5. Ipſa enim Rahab dicit illis, priuſquam è muro demittat per funem, ibid. v. 16. Ad montana conſcendite; ne forte occurrant vobis revertentes: ibique latitate tribus diebus, donec redeant. Si primo Niſan miſſi ſi, in cuius nocte demiſſi, & per tres dies latuerunt; haud agrè cogitatur in hoc die in caſtra Exploratorum rediſſe. Verùm die 4. reverſos, communis ſententia tenet. Hodie profectò oblatio Samalielis (ante quadrageſimum annum, ſecundum ab exitu ex Ægypto) Principis filiorum Simeon in erectione ac dedicatione Tabernaculi, eiſdem donis, quibus reliqui tribuum Prin-

Reverſo Exploratorum è Jericho.

Septima Ægypto pla... Principes. Numer. 7. à 36. Ante egreſſum ab Ægypto per Moyſem regioni ſeptima inſecta plaga; nimirum mirabilis grandinis (ut patet, Sapient. 16. à 17. & 19. à 19.) qua plus ignis valebat, aqua oblata virtutis. Exod. 9. à 23. Bonfr. & Leonard. Marius, hic, cum Perenio, Diſput. 12. ex Joſepho, 2. Antiq. cap. 5.

3 Poſt 225. annos juxta Salian. & Torneil. Gedeon exercitum ordinat in certamen adverſus Madianitas & reliquos populos Orientales; tuoque jubet congregari ad fontem Arad. Raich. Vide diem 13. n. 3. Pictus etiam fuit ſons terroris & vaporis à Septuagint. vel qua vius caſtris Philoſtrum (ut dicitur, 1. Reg. 28. 5.) Saul emittit & expavit cor eius nimis; vel propter pavorem forum à Madianitis in eodem prius loco, cum illic adventaret Gedeon. Serar. in Judic. 7. quaſt. 1. Nos arbitramur dictum fontem pavonis (à Septuag. Chirod.) quia ibi valere juſit Gedeon, quos præoccupaverat ex hoſtium multitudine in claiſcum timor. Unde ſubditur v. 3. Qui formiduloſus & timidus eſt, revertatur. Receſſeruntque de monte Galaad, & reverſi ſunt de populo viginti duo millia virorum. Occurrit in periodo nodus implexus. Galaad mons, unde venerat, eſt ultra Jordanem: ſons Arad in Manaſſe, cis Jordanem. Quomodo ergo in Galaad, inde unde venerant, ibi ſtantes, receſſerunt? Præter expoſita Tom. 4. T. 11. n. 6. dico, duos fuiſſe montes Galaad. Alterum in Eoa, ſeu Orientali regione verſus Euphratem in tribu Gad, de quo ſæpe in Biblijs ſact. Alium in tribu Manaſſe in occidenta parte; de illo Cantic. 4. 1. & 6. 4. Abulenſ. hic, quaſt. 6. inſit: Mons Galaad hic, mons parvus ad occidentem partem Jordanis circa urbem Jeruſalem. Unde textus genuinus ſenſus; de monte Galaad, qui in tribu Manaſſe, reverſi ſunt viginti duo millia virorum, qui in pugnam venerant de monte Galaad, ultra Jordanem in tribu Gad. In diſiſione montium Gelboe, eſt mons Galaad, ad cuius radicem Fons Arad.

Fons Arad.

Antilogia.

Mors Ananice Fanaſti.

ribus Ægyptum; quippe illinc primà expeditione reverſus, opimus ipſius onuſtus, ut dicemus 30. Jun. à n. 2. & prænuſciavit Daniël, 11. à v. 29. Propoſitum expeditionum, etià ille vaſer ſimularer, ſignatur, 1. Machab. 1. 17. Ut regnaret ſuper duo regna. Nonnullis placet, reſtitutionis Prolemæi Philometoris è regno expulſi à civibus, ac fratre, prætextu ductum; igitur apud ſe habebat Philometorem: de quo loc. cit. Cognita ergo avunculi Antiochii intentione perſiſtenda à Prolemæis; Philometor cum fratre & ſore ſore pacem firmat, & omnes uno animo Romam legatos mittunt, auxilia petunt, fidem ſocietatis implorantes; motuque eſt Senatus precibus fratrum, quorum tres legati Idibus Martij in Senatu auditi ſunt, auxiliumque decretum, & quamprimum, ut Antiochus arceſceretur. Livius, lib. 44. & Juſtin. lib. 34. Ille reſcivit, & ne quæſimonij fratrum, moveretur Senatus; miſit Romano exercitui haud contemnenda auxilia adverſus Perſeum, Macedoniæ Regem.

Denud Antioch. Epiphanes conatur perire.

6 Verùm à primo propoſito non reſiſtit. Prolemæorum concordia (ſubdit Tit. Livius, lib. 45.) adeo eſt oſenſus; ut multo acrius inſeſtiſque adverſus duos, quam ante adverſus unum, pararet bellum. Briet. ann. 3883. refert, ad Antiochum legatos primum pro pace Prolemæos miſiſe, qui re inſecta Romam brevi pervenerunt: quibus auditis, ad coercionem ambitus Antiochi, cum alijs deſignatus eſt legatus C. Popilius Lænas, qui Epiphanem juberet abſtinere ab Ægypto; aut ſi jam inceſſiſſet, illic excedere. Juſtin. lib. 34. Popilius ergo tantum ad iter ita ſubito teſe paravit; ut intra triduum cum alijs legatis Romam exceſſerit: verùm legatio bello Macedonico ita detenta, ut non niſi poſt annum & aliquot menses, ſortiretur effectum, & poſt devictum primo Perſeum à Conſule Licinio Craſſo. Tit. Liv. lib. 44. Riſit Antiochus legationem, quippe illi viſum, antequàm Romam pervenirent, Alexandriam ſub ejus poteſtate futuram. Quapropter ex varijs nationibus ſuper Syros, Phœnicios, & aliquot Judæos, exercitum conduxit formidabilem, ac Ægyptum invaſit, uti videbimus, 15. April. n. 4.

Exercitum conducit.

7 Antequàm Ægyptum ſecundo invaderet, ſuper Jeruſalem viſa ſunt meteorologica horribilia portenta, futuri mali præaunciam, ut dicitur 2. Machab. 5. à 1. Eodem Tempore Antiochus ſecundam proſeſtionem paravit in Ægyptum. Contigit autem per univerſam Jeruſalymorum civitatem videri diebus quadrageſima per aera, Equites diſcurreres, Ddd

Tunc apparuerunt meteorologica.

res, auratas solis, & hastas quasi cohortes armatas, & cursus equorum per ordines digestos, & congressiones fieri commisit, & scutorum motus, & galeatorum multitudinem gladijs districtis, & telorum iactus, & aureorum armorum splendorem, omnisque generis loricarum. Quapropter omnes rogabant, in bonum monstra converteri. Hoc est, ut à civitate averteret Deus infelicitatis omen, & converteret in Gentes, quæ eum non noverunt: siquidem hujusmodi meteora frequenter alicujus calamitatis erant prognostica (de quibus sæpe agemus in opere, præut occurrerit) ut accinit Tibull. lib. 2. Eleg. 5. à v. 71. Lucan. 1. Pharsal. à v. 525. & 635. Virgil. 3. Aeneid. à v. 36. & Ovid. 15. Metamorph. fab. 51.

Signa tamen luctus dant haud incerta futuri.
Arma ferunt, inter nigras crepitantia nubes,
Terribilesque tubas, auditaque cornua caelo;
Præmonuisse nefas. Solis quoque tristis imago
Luida solitius præbebat lumina terris.
Sæpe faces visæ medijs ardere sub astris, &c.

Ovid.

Multi ex civibus duri aliquid in meteoris cogitarunt adversus Epiphaneum, bellum apparentem adversus Aegyptios, quasi in illo casurum; ut fecit Jason Simoniacus à Sacerdotio per Antiochum depositus, uti dicitur 15. April. cit. à n. 5. & 2. Septembr. num. 14.

8 Die quinta Martij, sexagesimà à baptisate, ut observat Epiphani. Hæres. 51. vocatus Jesus ad nuptias in Cana Galilææ; primum patravit miraculum, in vinum aque conversione, ante Pascha primum, & mox descendit in Capharnaum. Ex Joann. 2. à 1. Alapid. in Chronol. n. 12. Adrichom. ann. Christi. 30. Die sexta mensis factum miraculum, assent Baron. Ann. 30. num. 32. Dicitur, die quinta Jesum ad nuptias vocatum fuisse; & sequenti miraculum patrassè. Vide dicta 6. Januar. à n. 16. Reufner. ann. Christi 33. exponit, hodie discipulorum gaudium de subjectione demoniorum in Jesu nomine; ex Luc. 10. à 17. Instante ultimo Paschate, à Domino discipulis prædicitur passio ejus & mors crucis, venientibus à civitate Ephrem versus Jerosolymam. Alapid. d. num. 57.

Christi gesta.

Valer. Poplicola.

9 Romæ, ann. v. c. 251. obiit P. Valerius Poplicola, collega Junij Bruti, primi Consulis. Plutarch. de Diebus: sic ergo dictus, propter additionem in populi Romani obsequia, cum expulsis Regibus, libertatem per ipsum recuperasset. Itaque Collatino substitutus Valerius Poplicola (inquit L. Florus, 1. cap. 9.) ex summo studio annexus est augendam liberi populi majesta-

tem: nam & fasces ei pro condicione summissit, & jus provocatoris adversus ipsos dedit: & ne specie arcis offenderet, eminentes aedes suas (erant in summitate Velie, editissima parte Palatini montis) in plana summissit. Livius fuscè, lib. 2. à sect. 20. Halicarnass. 5. Antiq. à n. 18. & Plutarch. in eo. Res populi pluris duxit, quam suas: laborante enim pestè, ut subveniret, fecit pro civibus, quod olim pro filijs ægris, in ara Ditis Iatris & Proserpinæ, quæ sub terra ad ripam Tiberis, Valestus vir nobilis & ditissimus perfecerat; de quo die 10. n. 12. Hinc Valer. Maxim. 2. cap. 4. n. 5. ait: Casus exemplum Valerius Poplicola, qui primus Consul fuit, studio succurrendi civibus, securus; apud eandem aram publice nuncupatis votis, cæssique Iatris Iatris, Diti maribus, feminis Proserpine, lectissimoque, ac ludis trinoctio factis, aram terræ, ut ante fuerat, obruit.

Ara Ditis Iatris & Proserpinæ.

10 Copiosè apud AA. de ejus modestia narratur, ac amulabili moderatione usque in mortem. Sufficeret (se respiciens, nequaquam quam habebat in ampliorem, titillantem muneris majestatem) quod civium suspicioni respondit: Adeone est fundata leviter fides; ut ubi sum, quam qui sum, magis referat? Liv. d. qui ibid. sect. 50. subdit: P. Valerius, omnium consensu princeps belli pacisque artibus, moritur gloria ingenii: copijs familiaribus adeo exiguis, ut funeri sumptus deesset. De publico est elatus. Luxere Martona ut Brutum. Insignia quidem nonnquam perpetravit erga Urbem: at nihil præclarius, quam quod tot confectis bellis, tot victorijs, tantisque triumphis, non sua sed aliena pecunia tumulatus fuerit, & obierit pauperrimus, qui tam multos locupletaverat. Cicer. 4. Academ. & Ammian. Marcell. lib. 14. Valerius Poplicola morbo perijt (subdit Halicarnass. d. à n. 37.) vir suo sæculo præstantissimus Romanorum habitus in omni virtutum genere. Ergo tantus ille vir, qui cum tribus alijs Patricijs Reges expulit, eorumque bona concessit populo, quæ Consul, & victor duobus bellis maximis, utroque triumphum meritis, primo de Etruscis, de Sabinis iterum, cum tot habuisset paranda pecunia occasiones justas & honestas omnium judicio; non est captus à domitrice omnium, atque corruptrice avaritiæ: sed contentus parvo patrimonio, temperantem, frugalem, nullisque obnoxiam cupiditatibus vitam exegit, & in tam exigua re familiari liberis educavit, dignas tali genere; suisque declaravit omnibus. Cujus existimie perpetuæque frugalitatis certissimam fidem facit inopia, quæ post ejus obitum apparuit; quando ne tantum quidem reliquit, quantum talis viri

Urbis, non suis commo dis in regimine distus.

Mortuus non reliquit, quod satis ad suum.

Ja-

Ex arario tumulatur, & intra urbem, quod sui concessum.

funeri, & sepultura sufficeret. A cognatis misere, velut unus è vulgò extra urbem usulandus, humandusque, nisi Senatus miseratus ejus egestatem, in sepulturam decrevisset impensas ex arario; locumque rogo & sepulchro intra urbem prope forum: qui honor huic soli ex illustribus ad hanc diem contigit. Quasi sacramentum gentis parer ad sepulturam ejus posteris, res omnibus opibus & regnis potior, si quis honestate felicitatem metiatur, non voluptatibus. Ita Valerius Poplicola, non aliter quam aliquis opulentus Rex, magnificè à populo funeratus est. Matrona quoque universa ex composito, eum sicut prius Junium Brutum, deposito auro & purpura, per integrum annum luxerunt. Idem dicunt Plutarch. in eo, Dion, lib. 5. & Valer. Maxim. 4. cap. 4. n. 1. inquit: Abundè enim pater, quid vivus possederit, cui mortuo lectus funebris & rogo desuit.

Sepulchrum Valerice gentis.

Quo ritu funus?

11 Astipulatur Cornel. Nepos, de Viris illust. n. 15. & hic Andr. Schottus. In Velie foro tumulatus est, à quo situ descendit, ut diximus, & in planitie aedes erexit, loco signato ob ejus honorem sepulturæ posterorum, seu Valerice gentis. Huc enim tantum deferebantur Valeriorum cadavera, quibus admota fax, sed statim retracta, ut possent humari, cum aliorum juxta Romanas leges comburerentur. Turf. ann. v. c. cit. Plutarchusque quò sup. morem designat. Sepulchrum est ipse (infit) intra Urbem apud Veliam: isque sepultura honor toti ejus genti concessus est. Sed nunc eorum quidem nemo ibi humatur, funus tantum eò ducitur, feretroque deposito ibi, facem aliquis accensam accipiens, ut primum subjecit, mox aufert; ostendens licere quidem hoc in loco cum terra mandare, se tamen eum honorem ultrò dimittere: eoque factò mortuus inde aufertur. Alter prisicis temporibus, necdum efformatis legibus 12. Tabularum.

Papyrius Cursor Dictator.

12 Anno abhinc 178. juxta supputationem Briet. & v. c. 429. ægrotante Fur. Camillo, in bellum Samniticum Dictator dictus est L. Papyrius Cursor, de quibus sæpe triumphum egit. Goltz in Fast. pag. 61. & Elias Reufner. in Diar. De triumphis actum, 13. Februar. n. 22. & 27. n. 12. agendumque 23. August. Hic dies Romæ factus, quia in illo plurium Imperatorum nobilissimus triumphus. Abhinc ann. 51. v. c. 470. de Etruscis Gallisque triumphavit C. Fabricius Luscinus. Goltz. d. pag. 77. Causa triumphi, liberasse Thurios ab obfitione Samnitum ac Lucanorum, quos magnis cladibus affecit; semper plausum ejus Tom. 1. Ephem.

Triumphus Fabricij Lusini.

nomen & propter animi magnitudinem, & amorem in divitem paupertatem. Paupertas eluxit spretis muneribus auroque Samnitico, ac oblato à Pyrrho Epirotarum Rege: quapropter cum postridè Rex à tergo militasset maximum elephantum barrientem; ridens dixit: Nec aurum heri, nec hodie belluam fecit attonitum. Plutarch. in Apophth. Rom. & Erasim. lib. 5. n. 12. in eo. In C. Fabricij & Q. Amilij Papi (ait Valer. Maxim. 4. cap. 4. n. 3.) Principum sæculi sui domibus argentum fuisse consistear, oportet. Uterque enim patellam Decurum, & salinum habuit: sed eo lautior Fabricius, quod patellam suam corneo pediculo sustentari voluit. Papi quoque satis animosè, qui cum hereditatis nomine accepisset; religionis causà abalienanda non putavit. Eadem Cicer. in Lelio. Plin. 33. cap. 12. Flor. lib. 1. cap. 16. & Augustin. 5. Civ. cap. 18. Vide 28. Februar. n. 16. Hæc & alia comprehendit præfat. Valer. Maxim. d. cap. 3. à n. 5.

Ejus dives paupertas & magnanimitas.

13 Magnitudinem autem animi ostendit Fabricius, dum hostem populi Romani voluit vincere armis, & non perfidiosis doliis. Cum Pyrrhus Rex in Italia esset (inquit Aul. Gell. 3. cap. 8.) Tunc Ambraciensis quispian Timochares (Regis medicus dicitur à Cicer. 3. Officior. Floro, d. & Cornel. Nepot. n. 35.) Pyrrhi amicus, ad Cajum Fabricium Coss. sursum venit, ac premium petivit: & si de premio conveniret; promisit Regem venenis necare: idque facile esse factu, dixit; quoniam filij sui pocula in convivio Regi ministrarent. Eam rem Fabricius ad Senatum scripsit. Senatus ad Regem legatos misit, mandavitque ut de Timachare nihil proderent; sed monerent uti Rex circumspicius ageret, ac à proximorum insidijs salutem tutaretur. Idem apud Liv. 39. sect. 51. Frontin. 4. Stratag. cap. 4. Unde Claudian. de Bell. Gildonic. à v. 171.

Monet Pyrrhum hostem de paratis insidijs.

— Conviva perit. Mors nulla refugit
Artificem, varios succos, spumasque requirit
Serpentum virides, &c.

Claudian.

Apertius de hujusmodi nobilissima actione triumphum meritis Fabricius, quam propter victorias præfatas, etli dicat Plin. ubi supr. Fabricius obfisione liberato exercitu à Thurinis statua donatur.

Ei dicata statua.

14 Eodem die ab hocine triumpho, ann. 52. v. c. 522. in monte Albano de Corsis primus potitus est Ovatione C. Papyrius Maso. Reufner. in Diar. Anno præcedenti qui Coss. à Sardis opimam prædam abstulerunt, & in Corsicam deportarunt, ubi ab eis erepta; qua de causa tam spoliati Sardi, quam vindices Corsici à novis Coss. C. Papyrio Masone & Marc. Pomponio

Ovatio Papyrij Masonis.

Dd 2

Ma-